

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita P. Balthassaris Alvarez, Societatis Iesv Religiosi

**Puente, Luis de la
Coloniae Agrippinae, 1616**

Cap. XXII. Plura eius ad eandem argumenta

urn:nbn:de:hbz:466:1-43347

exornavit, plurimi tamen fiebat Spiritus feruor,
& cœlestis quædam vis, quibus res huiusmodi docebat, exstimulans nos, ne à tanti Instituti nostri excellentia degeneraremus; & perfectionē, quam primi nostri Patres fuerunt secuti, ignauia nostra obfuscaremus.

CAPVT XXII.

PLURA ALIA ACCIPIEBAT
suarum exhortationum argumenta, ad
pleniorē, & perfectiorē
Tyronum instru-
tionem.

V M Nouitij sint instar infantium in virtute, opusq; habeant in rebus omnibus instrui, quæ pertinent ad Christianæ, ac Religiosæ vitæ Politiam, & cuiusque integram reformationem internam, quam solus Deus videt; & externam, quam vident etiam homines: hæc omnia Pater Balthassar accipiebat tanquam argumenta suarum exhortationum: vt impleret quod docet Apostolus: *a docentes omnem hominem a Ad. Coloss. in omni sapientia, vt exhibeamus omnem hominem. 1. 28. perfectum in Christo Iesu.* ita inquam P. Balthassar oēs suos Tyrones docebat omnia, quæ illos scire oportebat: totam suā sapientiā, doctrinam, & industriā, quā Deus illi cōmunicabat, eò dirigēs: vt illi perfecti euaderent in interiori & exteriori homine,

Q 4 adimi-

ad imitationem Christi Iesu. de quo cum duodecim esset annorum (quæ ætas Tyronibus respondet) dicitur : *b quod proficiebat sapientia, & a* *Luc. 2. 52. te, & gratia apud Deū & homines :* non quod ipse in donis internis cresceret; sed in externis eorum benignis, ut exemplo suo Tyrones doceret: ut sicut in ætate, ita etiam crescant in virtute, in coelesti sapientia, in gratia, eiusq; donis, non solum occultè, & coram Deo ipso; sed etiam apertè in actionibus externis coram hominibus: ædificantes eorum modestia sua & virtutum exemplis.

§. I.

HÆC omnia licebit videre ex Catalogo quodam, quem fecerat rerum, quæ poterant esse aptum exhortationum argumentum: ut modò has, modò illas acciperet ad fallidū euitandum; delectandū verò varietate diuersis temporibus, aut Auditoribus accommodata. Catalogus hic siue Elenchus quadraginta quatuor capitula, eaq; magni momenti cōplectebatur, quæ tamen ad minorem numerum redacta, hic proponere visum est, eò quod simul sint tanquam puncta, ac documenta rerum, quibus ad integram nostram perfectionem opus habemus.

PRIMUM caput erat de modo vtiliter & fructuosè orandi, & vtendi aliquibus temporis reliquijs, quæ interdum supersunt; & nominatim de præsentia Dei Domini nostri. *Secundum* de modo fructuosè dicendi horas Canonicas, quarum communes Ecclesiæ Orationes, & alias vocales & legendi libros spirituales. *Tertium* erat Examinis Conscientiæ, tum Generalis totius diei; tum parti-

particularis de aliquo defectu aut vitio; & quanti fieri debeat non labi etiam in leues defectus; neque animum abijcere propter imbecillitates: quando ad eas euitandas fit quod fieri potest; nec valde anxium esse ob eas, in quas interdum labitur: sed spem ac fiduciam suam in Deum ponere, quod dignabitur eas reparare. *Quartum* de modo vtiliter confitendi, de cordis compunctiōe, & non negligenda omni pœnitentia, quam facere possit, euitato tamen indiscreto rigore; ac de spiritu, quo externæ pœnitentiæ, ac mortificationes fieri debeant. *Quintum* de bona ad Sacramentalem Communionem præparatione, & de communionem spirituali. *Sextum* de propria mortificatione prauarum propensionum motuumque naturæ; ac sensuum custodia. *Septimum* de modo se habendi in mensa; in recreationibus, & in conuersatione cum sæcularibus, & vniuersim ad moderandum nos ipsos in Colloquijs cum alijs. *Octauum* de humilitate & cognitione sui ipsius. *Nonum* de amore, quem erga Deum habere debemus; de charitate cum omnibus, de mutua tolerantiâ, de vitandis iudicijs temerarijs, & suspicionibus. *Decimum* de Paupertate, Castitate, & Obedientia; de Observantia Regularum, & indifferentia; ac de statione, ex qua Dei seruus expedire se debeat, ad aliquid operandum: hoc est statuere primum, quæ sit Dei voluntas. *Vndecimum* de tribus familiaribus Christi Domini nostri comitibus, Paupertate, Dolore, & Contemptu: quod est aptum argumentum à media quadragesima, vsque ad finem. *Duodecimum* de spirituali profectu, in quo non tam nostræ industriæ ac diligentia, quàm Dei auxilio,

Q 5 xilio,

xilio, & favori fidamus, quem licebit ab eius bo-
 nitate sperare, cum non neglexerimus facere
 moderatè, quod in nobis erit. *Decimum tertium*,
 de favoribus ac tribulationibus Iustorum; de
 tationibus, & quo modo temporum inclemen-
 tia, & asperitas sit ferenda; de Providentia Dei
 his omnibus, & in suis puniendis. *Decimum qua-
 rum*, de pace quieteq; animæ, ac varijs medijs, quo-
 bus illa obtinetur. *Decimum quintum*, de fructu
 & utilitate, quam adfert familiaritas & collo-
 quia cum servis Dei; & aliquem habere, à quo di-
 rigatur, quem pro regula habeat, cuius vel cogita-
 tio, vel memoria ipsum reformet & contineat.
 & quantum conferat bonum exemplum, quod
 tamq; vim habeat. *Decimum sextum*, de octo Be-
 titudinibus, de partibus virtutis, de Prudentia,
 scientia Sanctorum. Hæc summa est rerum, ex qua
 Sanctus ille vir argumentum sumebat suarum
 exhortationum. Cum omnibus illis merito hu-
 dere debeant, & conari, ut valde dextri, & excel-
 lentes evadant omnes, qui volunt esse perfecti.
 Sed nominatim magnam vim ponebat in agen-
 do frequenter de omnibus ijs, quæ pertinent ad
 abnegationem sui ipsius, propriæ voluntatis, ac
 iudicij: quare summo studio contendebat. *Sicut*
 Novitijs hanc curam & studium persuadere, ad-
 mirandis hisce rationibus, quas proprijs
 verbis reddemus. Ne confundamus (inquit) fa-
 cultates: alioquin in nulla solidi & periti eva-
 demus. Nam nisi quis suum tempus det Gram-
 maticæ, manebit veteramentarius aliquis; nisi et-
 iam suum dederit Philosophiæ, & alijs artibus,
 nunquam eas assequetur: in eundem modum
 si in
 que
 cita
 tera
 casi
 idq;
 mu-
 tum
 adst
 tot
 ta,
 hoc
 stic
 nis
 tium
 vita
 &
 deb
 a q
 sen
 mi
 au
 gi
 ni
 pe
 bu
 tu
 lo
 ni
 no
 ill
 re

si in Nouitiatu abnegationi vestri ipsorum ; ei-
 que, quod vos ad profectum in virtutibus ex-
 citare possit, studeatis : eritis huius artis ve-
 teramentarij. Si enim cum ipsum cor est ab oc-
 casionibus expeditum & cupidum perfectionis,
 idque longo tempore, & auxilijs exemplisque
 multis, non comparetis vobis magnas virtu-
 tum facultates : quando illud erit alicui rei
 adstrictum, & in multas partes diuisum, nec
 tot habebit auxilia, sed plura impedimen-
 ta, & impingendi occasiones, quid de illo erit
 hoc erit, velle prodigiosam quandam perfe-
 ctionem sperare. & quemadmodum Eruditio-
 nis spiritus, est continuum scientiarum exerci-
 tium ; ita spiritus Religiosi est ipsa religiosa
 vita ; quæ si desit, mille defectibus abundabit ;
 & tanquam statua, oculos habentes non vi-
 debitis. Initium virtutis est abnegatio propria :
 a qui vult venire post me (ait Christus) abneget
 semetipsum. Resoluite vos Fratres aut fatea-
 mini, vos nolle incipere viam perfectionis ;
 aut hinc incipite, quemadmodum vitæ Ma-
 gister vos docet : b abscondite nunc (vt ait Da-
 uid) eloquia eius in cordibus vestris, vt postea non
 peccetis ei. Prospiciamus hoc tempore a-
 bundantiæ, pro annis famis & sterilitatis fu-
 turæ. Si Aegyptij oculos suos coniecissent in
 Iosephum, adeo sapientem, vt nosceret som-
 nia interpretari, quod reliqui sapientes
 non potuerunt ; & si attendissent, quantam
 ille diligentiam adhiberet in congregandis &
 recondendis frumentis, cum ipsi ea projicerent :
 fortè

» fortè & ipsi fuissent imitati virum, spiritum De
 » habentem. Ita nunc sunt inter vos viri, in quibus
 » habitat Spiritus Dei: qui magno studio, & feruore
 » colligunt ac recondunt frumenta spiritualia: in
 » tamini illos: nō enim vobis tam multa superflua
 » Et cum illi adeò illustrati à Deo, id faciunt: cre
 » dendum est, rectè & prudenter illos facere. Noli
 » te sistere, vbi alios videtis properantes. Ne exilli
 » meris, tempus Probationis quasi vobis perire, et
 » iam si literarum studijs non incumbatis. Non enim
 » amittitur tempus, dum aperitur fundamentum
 » dificij, valde altè ascensuri; neq; iter faciens, tem
 » pus amittit, eò quòd det equis pabulum; aut scilicet
 » ba, eò quòd calamum apter. Studere est intellige
 » re ac penetrare, quod ante non sciebas: hoc au
 » tem non fit absque lumine. Id quod communica
 » Dominus abundantius maioribus suis amicis, &
 » cum ipso bona fide ambulantibus: qui res suas ita
 » præscriptis temporibus faciunt, vt ea non per
 » turbent, aut confundant, propter affectum quo
 » tenentur, vt votorum suorum compotes euadant.
 » Diuidamus cum Deo tempus nostrum, idque in
 » omnibus occasionibus & actibus publicis: & ipse
 » lucem suam nobis impertiet; ad scientiam dese
 » rendam, sufficiat nobis quòd Dominus velit, nos
 » attendere sanctitati: & tunc ipse scientiam lar
 » gietur ampliozem. Hæc omnia S. ille Pater dice
 » bat, vt Tyronibus, & ijs qui studijs absolutis, in
 » Probatione versantur persuaderet, eo tempore
 » solum attendere ad studia virtutum, nec
 » vnā horulam foelicis adeò
 » temporis abijcientes.

(*) (*)

S. II.

SEd non satis habebat, quod interioris hominis reformationem, & mortificationem eis suaderet: sed ea quoque tradebat, quæ ad exterioris reformationem spectabant, valde illis commendans virtutem modestiæ Religiosæ, quam dicebat hominibus Societatis valde necessariam, ob tres præcipuas causas. *Prima*: eò quòd ex Instituto agerent cum proximis, ac proinde tenerentur eos ædificare, bonumque nomen apud eos habere: hoc autem obtinetur præcipuè modestia, & compositione hominis exterioris; non tamen affectata, sed vera & religiosa; cum igitur, qui in Societate sumus: a *spectaculum* (vt ait Apostolus) *facti simus mundo, Angelis, & hominibus*: necesse est, vt idem Apostolus ait, *b* *providere bona, non solum coram Deo, sed etiam coram hominibus*. *Secunda*: nam reliqui Religiosi habitu suo, & cucullo ædificant, teguntq; aliquam immodestiam, si fortè in eam incidere: at homines Societatis, qui faciem habent patentem, nec habitum alium, aut cucullum habent: horum loco necesse est, eos habere modestiam, qua exornentur, & componantur, quemadmodum matronæ Romanæ, eò quòd faciem apertam habeant, maiori indigent modestia, quàm aliarum nationum, quæ vultum tegunt. *Tertia*: eò quòd Societas etiam habeat ex suo Instituto orationem, & internam cum Deo familiaritatem; ad quam exterior modestia plurimum iuuat, vt quæ sensus contineat, & componat: per quos aliàs effunditur, & euanescit deuotio: Ac propterea eius modestia debet esse valde

Reli-

a i. Corint.

4. 9.

b 2. Cor 8. 21.

Rom. 12. 17.

et Philip. 4.5.

Religiosa, & ex interna prouenire reformatio-
ne, & ex eo quod semper attendat, se verari in
conspectu Dei sui, vt monuit Apostolus: *c. ma-*
destia vestra nota sit omnibus hominibus: Dominus
enim prope est.

IN hunc finem confecerat sibi quasi indicem
omniū actionum immodestiarū, quæ in viro Reli-
gioso notari possunt, quas seculares, ciuiliū motus
defectum appellant: & nominatim notat immo-
destiam, quæ esse potest in motibus capitis, fro-
ntis, oculorum, aurium, narium, oris, & linguæ,
brachiorum, & manuum; genuum, & pedum, &
reli quarum corporis partiū; & in vestium gestu-
tione. Deinde immodestias, quæ notari possunt in
tēplo, in choro, in Refectorio, in ipso cubiculo, &
in omnib. officijs; quale est Sacrum facere, vel audire;
re; quando decubunt, aut ex lecto surgunt; quando
comedunt, aut sunt in Recreatione; & in quocum-
que alio loco; siue sint soli, siue cum socijs.
Item immodestias subditi erga suum superiorem,
aut Religiosi cum reliquis; aut cum eunt per pla-
team, & alter alterum comitatur; aut cum secula-
ribus agunt, in modo loquendi, ridendi, expuen-
di, tussendi, manus, & corpus mouendi: reforman-
di enim sunt omnes hi motus, & danda opera, vt
(quemadmodum S. Augustinus in Regula sua mo-
nuit) nihil in eis sit, quod non benè respondeat
grauitati & sanctitati nostræ Professionis. Cata-
logum illum ego legi, & erant notati plus quàm du-
centi immodestiarū actus, & Urbanitatis defectus,
in quos poterat Religiosus incidere. Sed quod
sunt tot numero, & plurimi valde leues; ac dome-
stici: eos non exprimo. Hos tamen insinuauit, vt
appa-

appareat, quantam curam ille adhiberet in suis Nouitijs reformandis, etiam in rebus valde minutis. Ex quo oriebatur, vt illi tam rara modestia eminerent, vt obstupescerent sæculares: nec possent se continere, quin coram nobis id dicerent, (quemadmodum ego etiam tunc Nouitius aliquando audiebam) Deum glorificantes, quod hoc ornamentum seruis suis largiretur.

DENIQVE cùm non semper possimus viuos Magistros ad manum habere, qui suis exhortationibus nos ad perfectionem exstimulēt: valde suis Nouitijs commendabat lectionem librorum spiritualium iuxta Regulam nostræ Societatis: qui etsi ex se sint Magistri mortui, eis tamen vitam impertit Magister ille, qui essentia sua est vita, qui loquitur, & cor nostrum per eos docet: ac propterea nominatim commendabat aureum illum libellum Thomæ de Kempis, quem vulgò Mundi Contemptum appellamus. Cuius sententijs frequenter utebatur in exhortationibus: eò quòd cordi adhærescant, Deusque illas imprimat bono affectu legentibus. Et cùm esset Visitator Prouinciæ Aragoniæ, fecit, vt in ea agnoscerent eius libri vsum: cuius emolumentum experientia illi perceperunt, inuenientes singuli, quacumq; ex parte eum aperirent, quod animæ suæ conueniebat.

